

ÅRSPLAN 2024-2025

KAPTEINLØKKA BARNEHAGE

«Det handler om å leke»
Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

INNHOLD

1.	fakta om barnehagen	4
2.	hva er en årsplan	4
3.	barnehagens overordnede mål	5
	lov om barnehager - §1. formål (2017):	5
	forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) – kapittel 1 barnehagens verdigrunnlag	5
4.	barnehagens innhold	6
	barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg	6
	barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	6
	barnehagen skal fremme danning	7
	barnehagen skal fremme læring	8
	Barnehagen skal ha et godt psykososialt barnehagemiljø	9
	barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	10
	barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	10
	barnehagens arbeid med samisk kultur	11
	barnehagens arbeid med mangfold	12
5.	Spesielle innsatsområder for vår barnehage	13
6.	tenk sammen	15
7.	medvirkning i planleggingsarbeidet	15
	barneperspektivet	15
	foreldreperspektivet	16
8.	planlegging, vurdering og dokumentasjon og progresjon	17
9.	overganger	17
	ny i barnehagen	17
	overganger innad i barnehagen	18
	overgang barnehage - skole	18
10.	viktige datoer og merkedager	19

KAPTEINLØKKA BARNEHAGE

Kapteinsvingen 21, 3214 Sandefjord
 Jolla: 951 36 940, Utsikten: 409 15 792, Enhetsleder: 932 90 358
 Joakim.hjelm-johnsen@sandefjord.kommune.no
www.sandefjord.kommune

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

FORORD

INKLUDERENDE PRAKSIS SOM GRUNNLAG FOR Å SKAPE ET TRYGT OG GODT BARNEHAGEMILJØ FOR ALLE BARN

Barnehagen skal være en arena som ivaretar og inkluderer alle barn, uavhengig av språk, kjønn, etnisk bakgrunn, seksuell orientering og fysiske eller kognitive forskjeller. Alle barn er likeverdige og alle barn skal få like muligheter til å utvikle seg gjennom lek, utforskning, omsorg, læring og danning. Dette krever et kompetent barnehagepersonell som er tett på barna, som har god kjennskap og kunnskap om barns utvikling og barndom i et nåtids- perspektiv. Det krever at alle som jobber med barn rustes i møte med hverdagens behov. Gode barnehager som løfter alle barn uavhengig av bakgrunn, er de viktigste bidragene for å skape et samfunn med små forskjeller og like muligheter for alle. Skal vi sikre at vi klarer å inkludere alle barn må vi jobbe for at alle barnehager har inkluderende praksis.

Det er viktig å jobbe aktivt med inkluderende praksis i barnehagen av flere grunner. Vi skal sikre at vi fremmer et barnehagemiljø der alle barn føler seg verdsatt og akseptert uavhengig av bakgrunn, evner eller ferdigheter. Dette bidrar til å skape et trygt og positivt leke- og læringsmiljø som støtter barnas utvikling og trivsel. I tillegg fremmer inkluderende praksis sosialt samspill og empati blant barna, som er viktige ferdigheter å utvikle tidlig i livet. Samtidig gir en barnehage preget av inkluderende praksis en læringsarena hvor barn opplever respekt for mangfold og ulikheter, noe som senere i livet bidrar til å bygge et inkluderende og demokratisk samfunn.

Skal vi lykkes med inkluderende praksis må vi også lykkes med å integrere den spesialpedagogiske praksisen inn i barnehagens fellesskap. Inkluderende spesialpedagogisk praksis legger vekt på å skape et læringsmiljø som er tilgjengelig for alle barn, uavhengig av deres individuelle behov eller ferdigheter. Dette innebærer en forståelse for at alle barn er unike og lærer på forskjellige måter, og at tidlig intervensjon og støtte kan ha en betydelig positiv effekt på barns utvikling og danning.

Inkluderende spesialpedagogisk praksis handler ikke bare om tilrettelegging og støtte for barn med særskilte behov men om å skape et læringsmiljø der hvert barn får mulighet til å oppnå sitt fulle potensial. Dette krever en kontinuerlig innsats for å reflektere over og forbedre praksis, i samarbeid med hele barnehagen, i seksjonen og på tvers av kommunalområdet vårt.

Sammen med skole og ppt jobber barnehagene med å utarbeide tiltak som skal bidra med et varig kompetanseløft innenfor det spesialpedagogiske feltet og sikre at våre ansatte har tilstrekkelig kompetanse tett på barna og elevene for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging. Dette arbeidet kalles kompetanseløftet og er et tiltak for ledere og ansatte i barnehager, skoler og ppt og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det. Målet er at alle barn og unge opplever et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole.

Vennlig hilsen

Annemarte Meland Bekkevold

seksjonsleder barnehage

«Det handler om å leke»
Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

1. FAKTA OM BARNEHAGEN

I Kapteinløkka barnehage vil du møte et personale som sammen med barna skaper en meningsfull barnehagehverdag, rik på gode opplevelser, lek og læring. Barnehagen har flotte turmuligheter rett utenfor porten. Nærområdet til barnehagen er Bugårdsparken og her er det mange muligheter til å utforske og bruke sansene. Bak svømmehallen ligger Briske, her er det mulig å tenne bål, og det er morsomt å leke på fjellet eller i skogen. Viktige prinsipper for det pedagogiske arbeidet er at læring og utvikling skjer hele tiden. Vi jobber daglig for å skape en god og faglig barnehage som er orientert mot det samfunnet vi er en del av. Vårt viktigste fokus er omsorg, lek, læring og danning hvor også barns medvirkning er et sentralt begrep. Visjonen for de kommunale barnehagene i Sandefjord er: Det handler om å leke! Gjennom lek skapes glede, livsmestring, mangfold, inkludering og demokrati. Verdier som er viktige her og nå, men også for barna og samfunnet i fremtiden.

Sentral beliggenhet til sentrum og offentlig kommunikasjon gjør at barnehagen er tilgjengelige for familier fra flere omkringliggende skolekretser. Vi har ofte barn som sokner til barneskolene: Krokemoa, Haukerød, Sande, Byskolen, Mosserød og Virik.

Barnehagen sin åpningstid er 07.00 – 16.30.

Kapteinløkka er 5 om dagen-barnehage. Det vil si at vi har et stort fokus på å servere mer frukt og grønt i tråd med myndighetenes anbefalinger. For barnehageåret 2024-2025 vil barnehagen servere frukt, grønnsaker, bær, knekkebrød, pålegg og melk til 14-maten. Foresatte tar med matpakke til frokost og lunsj.

2. HVA ER EN ÅRSPLAN

Årsplanen skal vise hvordan den enkelte barnehage vil omsette rammeplanens formål og innhold og eiers lokale tilpasning til pedagogisk praksis.

Årsplaner i Sandefjords kommunale barnehager bygger på:

- Lov om barnehager (2017)
- Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)
- FN' bærekraftsmål 3 og 4; God helse og livskvalitet og God utdanning
- Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune
- Standard for tilvenning i Sandefjord kommune
- Plan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø i Sandefjord kommune
- Tenk sammen i Sandefjord kommune
- Forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager

Teksten i de blå boksene der ikke annet er referert viser til Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

«Det handler om å leke»
Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

3. BARNEHAGENES OVERORDNEDE MÅL

Barnehagenes overordnede mål er styrt av nasjonale mål formulert i lov om barnehager og rammeplan for barnehager.

LOV OM BARNEHAGER - §1. FORMÅL (2017):

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

FORSKRIFT OM RAMMEPLAN FOR BARNEHAGENS INNHOLD OG OPPGAVER (2017) – KAPITTEL 1 BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

4. BARNEHAGENS INNHOLD

Rammeplanen sier at barnehagenes årsplan blant annet skal vise hvordan barnehagen jobber med omsorg, lek, danning og læring, og i våre barnehager velger vi også å ta med rammeplanens fokus på å fremme vennskap og fellesskap, samt kommunikasjon og språk.

Rammeplanens fagområder med hva barnehagen skal bidra til og hva personalet skal, er underlag for hvordan barnehagene planlegger arbeid med barnehagens innhold

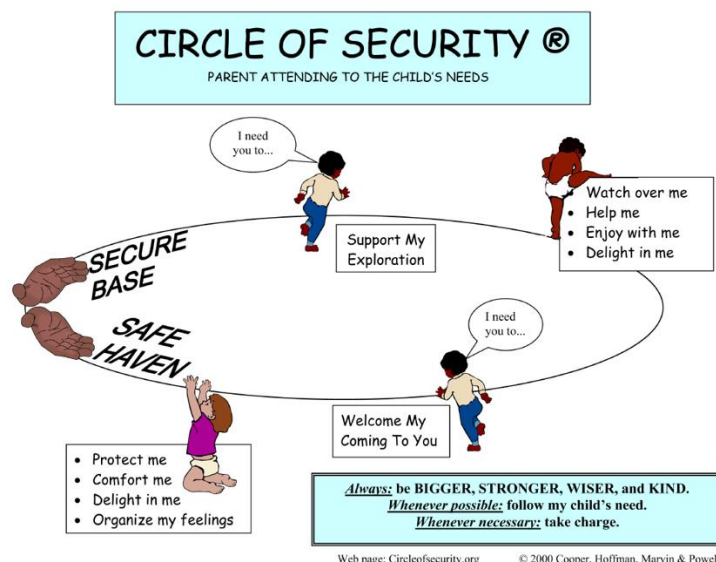
BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehage skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandling.

I Kapteinløkka barnehage ivaretar vi barnas behov for omsorg ved å være nær og lydhør, tolke barns uttrykk, ha vilje og evne til samspill. Personalet må være tydelige rollemodeller og være bevisst egne kulturelle og verdimeslige ståsteder. Dette handler om voksenrollen og forståelse av barnas behov og utvikling, og i Kapteinløkka barnehage betyr dette at:

Personalet jobber aktivt med å:

- Ivareta barnas behov for psykisk og fysisk omsorg
- Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- Møte alle barn med åpenhet, varme og interesse
- Se og anerkjenne hvert enkelt barn
- Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- Verdsette barnas egne omsorgshandlinger
- Bidra til å gjøre barna robuste og se verdien av egne omsorgshandlinger.
- Lage en god organisering av hverdagen som ivaretar balansen mellom fysisk aktivitet, ro og hvile.
- Skape en trygg og god tilknytning til alle barn.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre.

I Kapteinløkka barnehage ivaretar vi barnas behov for lek ved å:

- Se på leken som barnets viktigste læringsarena
- Være til stede med kunnskap og interesse for lek
- Støtte barns utvikling av leke-ferdigheter og vennsapsrelasjoner
- Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- Fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i leken
- Sørge for god plass, god tid og variert utstyr og ha tilgjengelig materiale som støtter opp og bygger videre på barns vitebegjær
- Tilrettelegge for turer og opplevelser som gir impulser til lek
- Jobbe for at personalet har en god leke- og relasjonskompetanse.

Kompetansen på hva lek i tidlig barnealder gjør for senere læring og vekst er stadig økende. Å legge til rette for lek og gi leken den plassen og verdien den fortjener er avgjørende for barns utvikling. Lek er et tegn på mental og fysisk helse og er viktig for barnet sosiale, språklige, emosjonelle, kognitive, motoriske og moralske utvikling, kreativitet og problemløsningsevne. Leken skal være den grunnleggende aktiviteten i barnehagen og bli ansett som betydningsfull i seg selv. I arbeidet med å være en psykisk helsefremmende barnehage er leken en avgjørende brikke og skal være kompasset vi styrer etter. Leken er også med på å utvikle kreativiteten og evne til å løse problemer, og barnet lærer noe om hvordan verden fungerer både sosialt og fysisk. Uteaktivitetene tilfredsstill barns oppdagelsesglede og byr på utfordringer fysisk og sosialt. Personalet i Kapteinløkka har kunnskap om lekens betydning og støtter barnas naturlige, aktive og egenmotiverte lek.

«Jeg skulle ønske dagens barn lekte mer enn de gjør. For den som leker som liten, får en rikdom inni seg som man kan øse av hele livet. Man bygger opp en varm og hyggelig verden inni seg. En verden som gir styrke om livet blir vanskelig. Et sted man kan ty til i motgang og sorg.»

Astrid Lindgren

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer».

I Kapteinløkka barnehage fremmer vi danning ved å:

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser
- Støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- Fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring
- Være gode rollemodeller som reflekterer over sine verdier og holdninger
- La barn få erfaring med demokratiske prosesser
- Oppfordre barn til å bidra i fellesskapet
- hjelpe barna til å reflektere over egne handlinger og væremåter.
- hjelpe barnet og gruppen til å erfare at man må ta hensyn til seg selv og til fellesskapet.
- støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barna når de uttrykker følelser og behov.
- utfordre barnas måte å tenke- og handle på, ved å stille spørsmål, tåle ulike svar, og gi de ulike alternative måter å handle på.
- gi plass til ulike måter å være på, og ulike meninger blant annet ved å sørge for at alles stemmer kan bli hørt.
- oppmuntre til selvstendighet

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Vi arbeider ut fra et læringssyn som innebærer en forståelse av at barns læring skjer kontinuerlig og påvirkes av erfaringer barn gjør selv og i samspill med andre. Læring er nært knyttet til lek, omsorg og danning. Barnehagen som læringsarena skal ivareta både hvordan og hva barn lærer.

I Kapteinløkka barnehage fremmer vi læring ved å:

- Legge til rette for at barna får nye erfaringer, kunnskap og opplevelse av mestring
- Inspirere og gi påfyll i lek, temaarbeid og prosjekter
- Være aktive og engasjerte i det barna er opptatt av
- Sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materiell, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelige for barn.
- Ha fokus på et helhetlig læringssyn der omsorg, lek, danning og læring er nært knyttet og i sin helhet bidrar til barns utvikling og læring.
- Bidra til at barna får nye erfaringer, kunnskap og opplevelse av mestring
- Legge til rette for at barn kan lære av hverandre og som en del av ett fellesskap.
- Legge til rette for at barn kan få bruke hele kroppen og sansene i sine læringsprosesser.
- Legge til rette for ett godt læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring i et stimulerende miljø.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

BARNEHAGEN SKAL HA ET GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Barnehagens ansvar å legge til rette for og sikre at alle barn i barnehagen har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø er tydelig uttrykt og presisert i barnehageloven fra 2021. Dette innebærer nulltoleranse for krenkelser og å drive forebyggende arbeid (§41), plikt til å sikre at barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42-aktivitetsplikten) samt skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn (§43). (lov om barnehager, 2017)

I Kapteinløkka barnehage ivaretar vi plikten til å ha et godt psykososialt barnehagemiljø ved å:

- Følge Sandefjord kommunes plan for et godt psykososialt barnehagemiljø
- Vi har fokus på forebygging av krenkelser og mobbing og legger stor vekt på de ansattes arbeid med egne verdier, holdninger og handlinger
- I personalgruppa bruker vi tid på refleksjon rundt barnehagens samfunnsmandat og den enkelte ansattes ansvar
- Arbeide med temaer som omhandler vold og overgrep samt individuelle grenser, tilrettelagt på barnas modenhetsnivå og alder (Stine Sofies barnehagepakke)
- Arbeide kontinuerlig med å fremme ett trygt og inkluderende miljø.
- Undersøke og forebygge alle former for krenkelser.
- Stoppe krenkelser, følge opp og dokumentere til barna opplever at de har et trygt og inkluderende miljø.
- Jobbe for gode relasjoner og vennskap der aktiv deltagelse i fellesskapet står sentralt.
- Anerkjenn barns opplevelser i møte med andre, bidra til refleksjon og støtte barnas endrings- og utviklingsprosesser.
- Jobbe med sosial kompetanse – med fokus på empati, selvhevdelse, vise omsorg, inkludere, hjelpe og dele med andre.

BARNEHAGEN SKAL FREMME VENNSKAP OG FELLESSKAP

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal legge aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egen behov og de å ta hensyn til andres behov.

I Kapteinløkka barnehage fremmer vi vennskap og fellesskap ved å:

- Støtte barnas initiativ til samspill og bidrar til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- Snakke om hvordan ta kontakt og være sammen på en positiv måte
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- Anerkjenn og erkjenne ulikheter som en ressurs og at barna opplever at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.
- Veilede barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

- Oppmuntre alle til å si hei og ha det og anerkjenne hverandre
- Ha et personale som reflekterer systematisk over egen praksis

BARNEHAGEN SKAL FREMME KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling».

Gode språkferdigheter er avgjørende for mestring av egen hverdag her og nå og for å skape relasjoner til andre barn og voksne. Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Noen ganger er kommunikasjonen bare kroppslig, andre ganger følger kropp og ord hverandre. Dette er avhengig av alder, relasjon, situasjon og barnas ordforråd. For oss er det verdifullt å bruke de naturlige og daglige hverdagsrutinene som kilder til språklig utvikling og kommunikasjon. Barn har rett til å uttrykke seg og bli forstått på det språket de mestrer, og noen barn bruker ASK som tegn, pod-bok, symboler osv.

I Kapteinløkka barnehage fremmer vi kommunikasjon og språk ved å:

- Være bevisste språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjonen med alle barn
- Anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- Stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- Legge til rette for gode lekemiljøer som inspirerer til språklig aktivitet
- Sørgje for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- Vi jobber med språk i mindre grupper gjennom dagen og uka
- Tilpasser de språklige aktivitetene til barnas språklige ferdigheter, interesser og initiativ
- Tidlig innsats – i samarbeid med foreldrene legge til rette for at alle barn får den støtte og hjelp som trengs for å få en god språkutvikling
- Bruke ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon) som symboler, tegn til tale, Tobii etc.
- Tidlig innsats – i samarbeid med foreldrene legge til rette for at alle barn får den støtte og hjelp som trengs for å få en god språkutvikling.
- Vi er nysgjerrige på hverandres morsmål og synliggjør det i barnehagen

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

ASK – ALTERNATIV OG SUPPLERENDE KOMMUNIKASJON

Alle trenger språk for å utvikle seg. Noen personer kan, på grunn av medfødte tilstander, skader eller sykdom, ikke kommunisere ved hjelp av talespråk. Å kommunisere på andre måter enn gjennom talespråk kalles alternativ og supplerende kommunikasjon, forkortet til ASK. ASK er personens språk, og måte å uttrykke seg på, og er helt nødvendig for denne personens språklige, sosiale og faglige utvikling. Alternativ og supplerende kommunikasjon er å kommunisere ansikt til ansikt på andre måter enn med tale, det kan blant annet være en erstatning for tale, støtte til å utvikle tale, et supplement til lav eller utydelig tale. ASK er dette barnets språk og måte å uttrykke seg på, og gir barnet en mulighet for deltakelse og opplevelse. ASK brukes også som støtte for barn med annet morsmål enn norsk og for de yngste barna.

I Kapteinløkka barnehage jobber vi med ASK gjennom:

- Opplæring av ansatte
- Veiledning til foreldre
- Tilrettelegger for at barn skal få uttrykke seg
- Å ha symboler lett tilgjengelig og bruker tegn til tale
- Bruker ASK når vi snakker
- Gjør ASK tilgjengelig for barna
- Snakker med barna
- Tilpasser oss barnets utviklingsnivå
- Peker på det vi snakker om
- Gjentar ord og bruker korte setninger, etter hvert som barnet utvikler seg, bruker vi mer avansert språk og snakker i lengre setninger
- Fokuserer på det barna er interessert i og tuller og tøyser om det barnet opplever som morsomt, for å motivere til at barnet tar i bruk ASK

BARNEHAGENS ARBEID MED SAMISK KULTUR

Samiske barn i barnehage skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur uavhengig hvor i landet de bor. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn utenfor samiske distrikt skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Dette innebærer at samiske barn og foreldre har rett til å forvente at personalet har kjennskap til, og legger vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk.

I Kapteinløkka barnehage synliggjør vi samisk språk og kultur ved å:

- Markere samenes nasjonaldag 6. februar
- Ha tradisjonelle samiske ting tilgjengelige.
- Hører på samisk musikk og joik.
- Synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen med barna om sammenhenger i naturen.
- Få kjennskap til samisk kultur og tradisjon gjennom musikk, språk, mat og levemåter

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

BARNEHAGENS ARBEID MED MANGFOLD

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi for fellesskapet.

I Kapteinløkka barnehage synliggjør og verdsetter vi mangfold ved å:

- Ved at ulike språk, kulturer og religioner synliggjøres i både det pedagogiske og praktiske arbeidet.
- Ha fokus på at barn og foreldre møter en inkluderende praksis der mangfold er en naturlig del av hverdagen.
- Lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller.
- Gi barna tid og anledning til å stille spørsmål, undre seg, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger.
- Se og anerkjenne barna for den de er og synliggjøre den enkeltes plass i fellesskapet.

5. SPESIELLE INNSATSOMRÅDER FOR VÅR BARNEHAGE

NÆRVÆR

Kapteinløkka barnehage er med i prosjekt forsterket nærvær, som er ett felles satsningsområde i Sandefjord kommune. Målet med forsterket innsats er økt nærvær, bedre arbeidsmiljø, høyere tilfredshet, større stillingsstørrelser, bedre tjenester, varig endring, kulturbevissthet hos ledere, tillitsvalgte, vernetjenesten og ansatte. Nærvær er viktig for den ansatte – viktigst for barnet. Personalet som kjenner barnet, er nøkkelfaktorer for å klare å levere et godt tilbud til barna. Gjennom økt fokus og satsning jobbes det systematisk for nærvær i alle kommunale barnehager i Sandefjord.

INKLUDERENDE FELLESSKAP

Barnehagen deltar i kommunens kompetanseutvikling gjennom innføringen av «Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune». Standarden skal bidra til å utvikle et likeverdig barnehagetilbud med høy kvalitet i alle barnehager, og skal legges til grunn for arbeidet med kvalitetsutvikling og kompetanseheving av barnehagepersonalet i Sandefjord kommune. Barnehagen skal gjenspeile samfunnet, gjennom arbeid med inkluderende fellesskap skal alle barn få gode utviklingsvilkår, uavhengig av barnas forutsetninger og behov for tilrettelegging.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

LEK

Leken skal være den grunnleggende aktiviteten i barnehagen og være verdifull i seg selv. Det er leken som skal være den røde tråden i arbeidet med inkluderende fellesskap, nærvær, mangfold og andre ytre faktorer. Kompetanse på hva rom, materiell, organisering og deltagende voksne gjør med barns utvikling er avgjørende.

Når barn får sette i gang, styre og strukturere leken sin selv, styrker det barns psykiske helse fordi:

- Lek skaper trivsel, fryd, entusiasme, spenning, nysgjerrighet og utfordring.
- Lek utløser dopamin – gir opplevelse av velvære.
- Lek reduserer stress.
- Lek styrker stressresponsystemet.
- Lek styrker tilhørighet, samhold, fellesskap og relasjoner.
- Lek utvikler hjernen
- Lek ivaretar medvirkning, meningsskaping og autonomi

(Barn er budbringere, 2019:275)

I Kapteinløkka barnehage har vi fokus på inkludering i lek ved at personalet:

- Støtter og legger til rett for at alle barn skal få delta i fellesskapet, lykkes i lek og få seg venner
- Jobber mot at barna leker og lærer sammen med andre barn, i så stor grad som mulig.
- Sikrer at alle barn har tilgang til samvær med jevnaldrende, både i aldersinddelte-, aldersblandede- og små grupper med individuell oppmerksomhet
- Har fokus på at alle aksepterer at alle har sin naturlige plass i fellesskapet.
- Er rollemodell gjennom å verdsette mangfold og se på forskjellighet som en ressurs.
- Utnytter muligheter som oppstår i det spontane samspillet og i relasjonen mellom barn
- Har kunnskap om hvordan de kan støtte opp under utviklingen til alle barna på avdelingen
- Er oppmerksomme, sensitive og kreative i her-og-nå-situasjoner
- Legger til rette for gode samspillsituasjoner

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

6. TENK SAMMEN

Tenk sammen er en arbeidsmåte i Sandefjord kommune som innebærer at alle som jobber med barn, unge og familier skal sette barn og unge i sentrum, slik at de som trenger det får enklere tilgang til på hjelp, bedre hjelp, og dermed få en større sjanse til å lykkes med å nå sine egne drømmer og mål. Dette innebærer et utvidet, tydelig og godt samarbeid om barnets beste med barnets familie og alle på laget rundt barnet. Dette betyr at vi skal samhandle på tvers og bygge gode rutiner og gode samarbeidsrutiner.

I Kapteinløkka barnehage ivaretar vi dette ved å:

- Benytte verktøyene fra Sammenfjordkassa
- Undre oss sammen å vurdere behov for tiltak
- Ha åpen dialog med foresatte
- Hjelp foreldrene med å føle seg trygge på at vi alle vil barnets og familiens beste

QR-kode til informasjon om Tenk Sammen

[Sandefjord - Tenk sammen - prosjektet](#)

7. MEDVIRKNING I PLANLEGGINGSARBEIDET

BARNEPERSPEKTIVET

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirking ved å legge til rette for og oppmuntret til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirking på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barns synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.».

- **I Kapteinløkka barnehage ivaretar vi barneperspektivet ved å:**
  - Gi rom for barnas perspektiver og viser respekt for deres opplevelsesverden
  - Tilrettelegge for samtaler om innholdet i barnehagen med barna
  - Være engasjerte og lydhøre voksne som tilrettelegger for at barns innspill og ideer får prege hverdagen i barnehagen
  - Være fleksible i planlagte og spontane aktiviteter
  - Følge opp barnas synspunkter i planlegging og vurdering
  - Ha fleksible rom og varierte lekemateriell som kan endres i takt med barnegruppens interesser og utvikling.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

- Vise respekt og romslighet for barns ulike måter å forholde seg til verden, samtidig som vi ansatte skal skape trygge og forutsigbare rammer.

FORELDREPERSPEKTIVET

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (barnehageloven §1).

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling

Dere foreldre er våre viktigste samarbeidspartnere. Et godt samarbeid med foreldre bygger på gjensidig åpenhet, respekt og tillit. Vårt felles fokus er barnets beste, både på individ- og gruppenivå.

Vi ønsker konstruktive tilbakemeldinger og innspill fra foreldre slik at vi kan ta med oss disse i nye planleggingsprosesser.

I Kapteinløkka barnehage ivaretar vi foreldres medvirkning og foreldresamarbeid gjennom:

- Bevist vår taushetsplikt og overholde denne, både om ting vi får kjennskap til ved å være tett på barna deres og den informasjon og bekymring dere deler med oss.
- Profesjonelle og imøtekommende i møte med foresatte
- Overholde vår plikt til å melde fra om det vi opplever som bekymringsverdige forhold rundt barn.
- Være lojal til rammer og avtaleverk som definerer vår virksomhet.
- Arrangementer for barn og foreldre i barnehagen.

Forventninger fra barnehagen til hjemmet:

- At informasjon som blir delt blir lest og tatt til etterretning.
- At dere uttaler dere i saker som har betydning for deres forhold til barnehagen.
- At dere gir tilbakemeldinger på barnehagens arbeid.
- At dere informerer oss om det som er viktig i barnas liv, eks søvn, livshendelser, sykdom ect.
- At dere adresserer spørsmål og frustrasjon til rette vedkommende.
- At dere følger med på og bruker kommunikasjonsplattformen IST.
- Melder ifra dersom barnet skal hentes av andre
- Melder ifra dersom barnet har fravær: sykdom, ferie
- At klær og utstyr er tilgjengelig for barnet i barnehagen

Samarbeidsarenaer:

- Det daglige møtet • Skriftlig informasjon via oppslag og via kommunikasjonsløsning IST • Førstegangssamtale for nye barn • Foreldremøter og foreldresamtaler • Arrangementer: FN, Lucia og sommerfest. • Foreldreråd og samarbeidsutvalg (Su)

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

8. PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON OG PROGRESJON

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg. lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

I Kapteinløkka barnehage planlegger, vurderer og dokumenterer vi arbeidet og sørger for progresjon ved å:

- Følge styringsdokumenter som rammeplanen, lover, retningslinjer og kommunale føringer
- Sikre et godt samarbeid med foreldrene
- Utarbeide, jobbe og evaluere egne interne planer som; prosjektplaner, årsplan, månedsplan etc.
- Drøfte, evaluere og vurdere innhold, arbeidsmetoder, mål og tiltak i pedagogmøter, faglige samtaler i det daglige, avdelingsmøter, på personalmøter, planleggingsdager og i samarbeidsmøter med andre instanser
- Legge til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse i barnehagens innhold og arbeidsmåter

9. OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og romslik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære

QR-kode til standard for tilvenning

I Kapteinløkka barnehage legger vi til rette for en trygg tilvenning ved å:

- April/mai: Foreldremøte for nye foreldre.
- April/mai: Sende informasjon, tilvenningsbrev og invitasjon til besøksdag.
- Juni: Besøksdager nye barn.
- August: Oppstart med nye barn og foreldre. Det gjennomføres førstegangssamtaler i løpet av de første tilvenningsdagene.
  - September: Evaluering av tilvenning og førstegangssamtalenskjemaer på ledermøte. Evaluering av overgangen for barn som har byttet avdeling.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

[standard-for-tilvenning-i-barnehage_hjemmeside.pdf \(sandefjord.kommune.no\)](#)

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

Å være ny i barnehagen er ikke bare å være helt ny, men også begynne på ny avdeling. Dette kan for mange barn og foreldre være en stor overgang og må også gis oppmerksomhet.

Vi legger til rette for gode overganger innad i barnehagen ved at:

- Barna går på besøk til sin kommende nye avdeling. De spiser sammen med dem og går på turer sammen med dem.
- I en overgangsfase er barna velkomne til å besøke «gammel» avdeling, venner og voksne.

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Våre rutiner for samarbeid med skolene:

- [KBU-SKO sammenheng og samarbeid i overgangen fra barnehage til skole og SFO - Compilo \(ksx.no\)](#)
- [KBU-SKO plan for pedagogisk samarbeid og kompetanseoverføring - Compilo \(ksx.no\)](#)
- [KBU-SKO - Informasjon om skolestarteren \(skjema\) - Compilo \(ksx.no\)](#)

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

10. VIKTIGE DATOER OG MERKEDAGER

AUGUST – oppstart, trygghet og omsorg	
01.08.	Oppstart av barnehageåret 2024 – 2025.
15.08. & 16.08.	Vi har planleggingsdager. Barnehagene er stengt.
SEPTEMBER – oppstart, trygghet og omsorg	
16.09 – 20.09.	Vi har brannvernuke med opplæring og øvelse i begge barnehagene.
20.09.	Foreldre melder fra om ferie i høstferien uke 41. Avkrysning skjer på IST.
OKTOBER – Det handler om å leke	
07.10. – 11.10.	Skolens høstferie.
14.10.	SU – møte, 17-18
22.10	Foreldremøtet, felles 18-19.30
24.10.	Vi markerer FN – dagen
NOVEMBER – Med fokus på trafikksikkerhet.	
	Vi har foreldresamtaler i denne perioden.
Dato kommer	Byttedag, med fokus på gjenbruk
29.11.	Planleggingsdag. Barnehagen er stengt.
DESEMBER – vi har fokus på verdien glede i leken.	
Dato kommer	Nissefest
13.12.	Vi har luciamarkering
24. – 1.1.25	Vi har juleferie. Barnehagene er stengt.
JANUAR 2025 - vi har fokus på verdien glede i leken.	
02.01.	Vi har planleggingsdag. Barnehagen er stengt.
Dato kommer	Vinteraktivitetsdag
31.01.	Foreldre melder fra om ferie i vinterferien, uke 8.

«Det handler om å leke»
 Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

FEBRUAR - vi har fokus på verdien mangfold i leken.	
06.02.	Vi markerer samefolkets dag
17. – 21.02.	Skolens vinterferie.
Dato kommer	Fargefest
MARS - vi har fokus på verdien mangfold i leken.	
05.03.	SU – møte 17-18
11.3	Vi markerer barnehagedagen – «LA LEKEN LEVE»
14.03.	Foreldre melder fra om ferie påskeuka.
	Fokus på førstehjelp
31.3	Vi markerer Eid
APRIL - vi har fokus på verdien livsmestring i leken.	
Dato kommer	Påskelunsj
16.04.	Barnehagene stenger kl. 12.00.
17. – 21.04.	Vi har påskeferie. Barnehagene er stengt.
MAI – LIVSMESTRING	
01.05.	Arbeidernes dag, barnehagen er stengt.
Dato kommer	Foreldremøte for nye foreldre
16.05.	Vi forbereder oss til 17.05.
29.05.	Kristi Himmelfartsdag, barnehagene er stengt.
30.05.	Vi har planleggingsdag. Barnehagene er stengt.
JUNI	
09.06.	2. pinsedag. Barnehagen er stengt.
Dato kommer	sommeravslutninger
JULI	
07. – 24.07.	Sommerferie, barnehagene er stengt, uke 28, 29 & 30.

«Det handler om å leke»
 Gleder-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer: Charlotte Svartsrød

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens Samarbeidsutvalg 28.06.24

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

